

PVN par pakalpojumu: sniegšanas vietas noteikšanas nozīme (2/51/19)

Pakalpojuma sniegšanas vieta jāzina tā sniedzējam, lai noteiktu, kurā valstī maksājams PVN un vai ārvalstī jareģistrējas kā PVN maksātājam. Pakalpojuma sniegšanas vieta jāzina arī tā saņemējam, lai noteiktu, vai tam jāmaksā nodoklis par šo pakalpojumu. Šajā rakstā – par pakalpojuma saņemēja statusu, kā arī par sniegšanas vietas noteikšanas pamatprincipiem un izņēmumiem.

Pakalpojuma sniegšanas vietas noteikšanai ir būtiski izvērtēt pakalpojuma saņemēja statusu:

- reģistrēts nodokļa maksātājs (*business* jeb B);
- persona, kas nav nodokļa maksātājs;
- nereģistrēts nodokļa maksātājs (*consumer* jeb C).

PVN likumā noteiktie pamatprincipi

Ja pakalpojumu sniedz personai, kas *veic* saimniecisko darbību (*B2B*), tad sniegšanas vieta ir *saņemēja* –

- saimnieciskās darbības mītnes vieta;
- pastāvīgās iestādes atrašanās vieta, ja pakalpojumu sniedz saņemēja pastāvīgajai iestādei, kas neatrodas šīs personas saimnieciskās darbības mītnes vietā;
- deklarētā dzīvesvieta vai pastāvīgās uzturēšanās vieta, ja saņemējam nav saimnieciskās darbības mītnes vietas vai pastāvīgās iestādes.

Ja pakalpojumu sniedz personai, kas *neveic* saimniecisko darbību (*B2C*), tad sniegšanas vieta ir *sniedzēja* –

- saimnieciskās darbības mītnes vieta;
- pastāvīgās iestādes atrašanās vieta, ja pakalpojumu sniedz no sniedzēja pastāvīgās iestādes, kas neatrodas šīs personas saimnieciskās darbības mītnes vietā;
- deklarētā dzīvesvieta vai pastāvīgās uzturēšanās vieta, ja sniedzējam nav saimnieciskās darbības mītnes vietas vai pastāvīgās iestādes.

No šiem pamatprincipiem likumdevējs ir noteicis vairākus izņēmumus, ko var sadalīt trīs grupās.

1. grupa. Pakalpojumu sniedz reģistrētam nodokļa maksātājam (*B2B*)

Nr.	Pakalpojuma veids	Sniegšanas vieta	PVN likuma norma
1	Pakalpojumi vai papildpakalpojumi, kas saistīti ar biļešu iegādi kultūras, mākslas, sporta, zinātnes, izglītības, izklaides vai citiem līdzīga rakstura pasākumiem	pasākuma faktiskās norises vieta	20. panta pirmā daļa

	Preču transporta pakalpojumi, ko sniedz reģistrētam nodokļa maksātājam vai trešās valsts (teritorijas) reģistrētam nodokļa maksātājam; elektronisko sakaru, apraides un elektroniski sniegtie pakalpojumi; kustamas lietas nomas un transportlīdzekļu nomas pakalpojumi	• ārpus ES, ja pakalpojumu izmanto ārpus ES • iekšzeme, ja pakalpojumu izmanto iekšzemē	30. panta otrā daļa
2	2. grupa. Neatkarīgi no pakalpojuma saņēmēja statusa (B2B un B2C)		

Nr.	Pakalpojuma veids	Sniegšanas vieta	PVN likuma norma
1	Pasažieru transporta pakalpojums	vieta, kur faktiski notiek pasažieru pārvadāšana, proporcionāli iekšzemē un ārvalstīs veiktais attālumiem	21. pants Papildus jāskatās 46. panta trešā daļa!
2	Ar nekustamo īpašumu saistīti pakalpojumi, t.sk. starpnieku un ekspertu, viesu izmitināšanas, nomas, būvdarbu, arhitektu u.c. pakalpojumi	vieta, kur atrodas nekustamais īpašums	25. pants
3	Restorāna un ēdināšanas pakalpojumi	vieta, kur faktiski sniedz pakalpojumu	29. panta pirmā daļa
4	Restorānu un ēdināšanas pakalpojumi pasažieriem uz kuģiem, gaisakuģos vai vilcienos pasažieru pārvadājuma posmā sākumpunkts ES teritorijā	pasažieru pārvadājuma vieta, kur atrodas nekustamais īpašums	29. panta otrā daļa
5	Transportlīdzekļa nomas pakalpojumi, ja transportlīdzekļa nepārtraukts valdījums vai izmantošana nepārsniedz 30 dienas (kuģiem 90 dienas)	vieta, kur transportlīdzekli faktiski nodod pakalpojuma saņēmēja rīcībā	28. panta pirmā daļa

3. grupa. Pakalpojumu sniedz nereģistrētam nodokļa maksātājam (B2C)

Nr.	Pakalpojuma veids	Sniegšanas vieta	PVN likuma norma

1	Pakalpojumi vai papildpakalpojumi, kas saistīti ar kultūras, mākslas, sporta, zinātnes, izglītības, izklaides vai citiem līdzīga rakstura pasākumiem, t.sk. to ūkošanas pakalpojumi	pasākuma faktiskās norises vieta	20. panta otrā daļa
2	Ar kustamu lietu saistīti pakalpojumi, t.sk. novērtēšana, remonts, apkope, apstrāde, pārstrāde (izņemot kustamas lietas un visu veidu transportlīdzekļu nomu)	vieta, kur faktiski sniedz pakalpojumu	24. pants
3	Preču transporta pakalpojums	vieta, kur faktiski notiek pārvadāšana, proporcionāli iekšzemē un āvalstīs veiktajiem jāskatās 46. attālumiem	22. panta pirmā daļa Papildus 24. pants un 30. panta otrā daļa!
4	Preču transporta pakalpojums ES teritorijā	dalībvalsts, kurā uzsāk preču transportēšanu	22. panta otrā daļa
5	Ar preču transportēšanu saistīti pakalpojumi (preču iekraušana, izkraušana, pārkraušana, uzglabāšana u.c.)	vieta, kur faktiski sniedz pakalpojumu	23. pants
6	Starpniecības pakalpojums, ko sniedz starpnieks	vieta, kur saskaņā ar PVN likumu veic darījumu, kurā iesaistās starpnieks	26. pants
7	Elektronisko sakaru, apraides un elektroniski sniegtis pakalpojums	saņēmēja mītnes vieta vai deklarētā dzīvesvieta, bet, ja tādas nav, – pastāvīgās uzturēšanās vieta	27. panta pirmā daļa un 3.-5. daļa Papildus jāskatās 30. panta otrā daļa!
8	Transportlīdzekļa nomas pakalpojumi, ja transportlīdzekļa nepārtraukts valdījums vai izmantošana pārsniedz 30 dienas (kuģiem 90 dienas)	saņēmēja mītnes vieta vai deklarētā dzīvesvieta, bet, ja tādas nav, – pastāvīgās uzturēšanās vieta	28. panta otrā daļa
9	Izpriecu ceļojuma kuģa nomas pakalpojumi uz laiku, kas pārsniedz 90 dienas (sniegti no pakalpojuma sniedzēja saimnieciskās darbības mītnes vietas vai pastāvīgās iestādes)	vieta, kur šo kuģi faktiski nodod pakalpojuma saņēmēja rīcībā	28. panta trešā daļa

	Ja pakalpojuma saņēmēja mītnes vieta vai deklarētā dzīvesvieta (pastāvīgās uzturēšanās vieta) ir ārpus ES: • licenču, preču zīmju un līdzīgu tiesību piešķiršana; • ar reklāmu un sabiedriskajām attiecībām saistīti pakalpojumi;	saņēmēja mītnes vieta vai deklarētā dzīvesvieta, bet, ja tādas nav, – pastāvīgās uzturēšanās vieta	30. panta pirmā daļa Papildus jāskatās 30. panta otrā daļa!
10	• juridiskie, grāmatvedības, revīzijas, konsultāciju, tirgus izpētes pakalpojumi; • kustamas lietas (izņemot transportlīdzekļu) nomas pakalpojumi u.c.		
11	Elektronisko sakaru, apraides un elektroniski sniegtie pakalpojumi, kustamas lietas nomas un transportlīdzekļu noma	• ārpus ES, ja pakalpojumu izmanto ārpus ES • iekšzeme, ja pakalpojumu izmanto iekšzemē	30. panta otrā daļa